

ЗІСТАВНИЙ АНАЛІЗ ГЕРУНДІЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ І ЙОГО ВІДПОВІДНИКІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Хоменко Ірина Ігорівна

здобувачка вищої освіти

факультету лінгвістики та соціальних комунікацій

Національний авіаційний університет, Україна

Науковий керівник: Крилова Тетяна Василівна

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри англійської філології і перекладу

Національний авіаційний університет, Україна

Здатність мови не втрачати експресивність та виразність при перекладі є однією з ключових, коли ми говоримо про прагматичність. Та бувають випадки, коли мовне явище, властиве одній мові, не може бути дослівно передане засобами іншої мови. У такому випадку ми говоримо про пошук відповідників, які могли б компенсувати відсутність певного мовленнєвого явища. *Актуальність роботи* зумовлена наявністю великої кількості текстів, перекладених з англійської українською, то існує необхідність дослідити, якими засобами перекладаються мовні явища, не властиві українській мові.

Мета роботи: дослідити, як герундій англійської мови відтворюється при перекладі в українській мові.

Об'єктом роботи є герундій та його відповідники на матеріалі роману Ч. Діккенса «Олівер Твіст» (текст оригіналу та його переклад).

Предмет роботи: порівняння герундію англійської мови та його відповідників в українській мові на матеріалі роману Ч. Діккенса «Олівер Твіст» (текст оригіналу та його переклад).

Герундій – це неособова форма дієслова із закінченням -ing, що має властивості дієслова та іменника.

Складність у процесі передачі цього граматичного явища українською мовою виникає через імовірність його подвійного тлумачення. Слід зважати, чи йдеться про використання герундія, чи дієприкметника. До того ж, переклад герундія, на думку І. Корунця [3], залежить від його функції в реченні.

В. Комісаров відносить герундій до безеквівалентних граматичних одиниць, тобто таких, які не мають регулярних відповідників у мові перекладу [2]. Тим не менш, відсутність однотипного відповідника для герундія в українській мові не є перешкодою для встановлення відношень еквівалентності між висловлюваннями в мові оригіналу та мові перекладу. В англійській мові, сучасній і не тільки, виникають проблеми під час перекладу герундія та герундіальних конструкцій. Тому багато лінгвістів досліджують способи перекладу герундія за допомогою лексичних трансформацій. Найдетальніше це питання висвітлено у дослідженнях М. Блох, Т. Казакова, Ж. Голікова, К. Гузеєва, Т. Трошко, В. Карабана, Г. Верби та Л. Верби, В. Шпака.

Для відтворення герундію в українській мові використовується:

1) особова форма дієслова:

Among other public buildings in a certain town, which for many reasons it will be prudent to refrain from mentioning [3, с.4] – *Серед громадських закладів одного міста, яке з*

багатьох причин я краще не називатиму ні його справжньою, ні вигаданою назвою, ... [4, с.3];

2) дієприслівниковий зворот:

...or, if they had, that being comprised within a couple of pages... [3, с.4] – ... якби ні, то, мабуть, і життєпис цей не з'явився б, а коли б і з'явився, то, складаючись із однієї-двох сторінок, [4, с.3];

3) іменник:

Although I am not disposed to maintain that being born in a workhouse, is in itself the most fortunate and enviable circumstance ... [3, с.4] – Хоч я зовсім не схильний твердити, що поява на світ у робітному домі є найбільшим, найзавиднішим щастям ... [4, с.3];

4) дієприкметник:

...and for some time he lay gasping on a little flock mattress, rather unequally poised between this world and the next: the balance being decidedly in favour of the latter [3, с.4] – Тож деякий час він лежав, хапаючи ротом повітря, на повстяному матрацику, перебуваючи в нестійкій рівновазі між світом цим та потойбічним, причому до останнього явно ближчий [4, с.3].

Таким чином, результати проведеного дослідження дають підстави зробити такі висновки. Герундій – це неособова форма дієслова із закінченням -ing, що має властивості дієслова та іменника. На відміну від англійської мови, українська мова не має відповідної форми дієслова, тому при перекладі герундія у якості адекватних відповідників використовуються повнозначні частини української мови. На матеріалі дослідження – романі «Олівер Твіст» – зазначаємо, що найбільш поширеним є використання іменників, дієприкметників, особових форм дієслів та дієприслівників. Виконана робота є проміжним етапом дослідження, результати якої будуть використані в подальших працях.

Список використаних джерел:

1. Комісаров В. Н. Теорія перекладу (лінгвістичні аспекти): посібник для фак. іноз. мови. М.: Вищ. шк., 1990. 253 с.
2. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця: Нова книга, 2001. 448 с.
3. Dickens C. Oliver Twist. Baker Street, 2018. 200 p.
4. Електронне джерело. URL: file:///C:/Users/Admin/Downloads/dikkens-charlz-pryhody-olivera-tvista132.pdf (дата звернення 10.11.2022)